

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 9. septembra 2020*

„Državne pomoči – Pomoč za naložbeni projekt na zahodu Slovaške – Pomoč za regionalno naložbo –
Zavrnitev pritožbe – Sklep o nenasprotovanju – Pogoji za izvzetje – Člen 14 Uredbe (EU)
št. 651/2014 – Obseg pooblastila Komisije za nadzor – Smernice o regionalni državni pomoči za
obdobje 2014–2020 – Pojem MSP – Člen 3(2) in (3) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 – Podatki za
izračun efektivnega zneska in finančnih zneskov ter referenčnega obdobja – Člen 4 Priloge I k Uredbi
št. 651/2014 – Dvomi o združljivosti pomoči z notranjim trgov – Člen 4(4) Uredbe (EU) 2015/1589 –
Resne težave“

V zadevi T-745/17,

Kerkosand spol. s r. o. s sedežem v kraju Šajdkove Humence (Slovaška), ki jo zastopata A. Rosenfeld
in C. Holtmann, odvetnika,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopata K. Blanck in A. Bouchagiar, agenta,

tožena stranka,

zaradi tožbe na podlagi člena 263 PDEU za razglasitev ničnosti Sklepa Komisije C(2017) 5050 final
z dne 20. julija 2017 o pomoči slovaškemu proizvajalcu kremenovega peska NAJPI a. s. (SA.38121
(2016/FC) – Slovaška) (UL 2017, C 336, str. 1),

SPLOŠNO SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi A. M. Collins, predsednik, V. Kreuschitz (poročevalec), sodnik, in G. Steinfatt, sodnica,

sodna tajnica: S. Bukšek Tomac, administratorka,

na podlagi pisnega dela postopka in obravnave z dne 21. januarja 2020

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nemščina.

Sodbo

Dejansko stanje

- 1 Tožeča stranka, družba Kerkosand spol. s r. o., upravlja obrat za pridobivanje in predelavo kremenovega peska v kraju Šajdíkové Humence (Slovaška).
- 2 Tožeča stranka je 12. decembra 2013 vložila pritožbo pri Evropski komisiji, v kateri je trdila, da je z odločbo z dne 22. julija 2013 Slovenská inovačná a energetická agentúra (slovaška agencija za inovacije in energijo, Slovaška) družbi NAJPI a. s. (v nadaljevanju: podjetje prejemnik) dodelila nezakonito pomoč v višini 4.999.999,46 EUR za naložbeni projekt na zahodu Slovaške (v nadaljevanju: zadevna pomoč).
- 3 Ta pomoč je bila dodeljena na podlagi Schéma štátnej pomoci na podporu zavádzania inovatívnych a vyspelých technológií v priemysle a v službách (SA.28652 (X518/2009)) (shema državne pomoči za podporo inovativnih in naprednih tehnologij v industrijskem in storitvenem sektorju, v nadaljevanju: zadevna shema pomoči), ki je bila opredeljena kot ukrep regionalne pomoči za naložbe in zaposlovanje v skladu s členom 13 Uredbe Komisije (ES) št. 800/2008 z dne 6. avgusta 2008 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive s skupnim trgom z uporabo členov 87 in 88 [ES] (Uredba o splošnih skupinskih izjemah) (UL 2008, L 214, str. 3). Nanašala se je na naložbeni projekt podjetja prejemnika za vzpostavitev obrata za pridobivanje kremenovega peska na nahajališčih Borský Peter (Slovaška) in Šajdíkové Humence (v nadaljevanju: naložbeni projekt).
- 4 Komisija je z dopisoma z dne 24. februarja in 2. maja 2014 slovaškim organom posredovala nezaupno različico pritožbe in jih pozvala, naj predložijo pripombe, kar so storili z dopisoma z dne 30. maja in 1. julija 2014.
- 5 Komisija je z dopisom z dne 30. julija 2014 tožeči stranki poslala dopis o predhodni oceni, v katerem je menila, da je bila zadevna pomoč dodeljena v skladu z Uredbo št. 800/2008.
- 6 Tožeča stranka je Komisiji predložila dodatne informacije z dopisi z dne 12. februarja, 4. septembra, 7. in 21. novembra 2014, 28. maja, 8. julija, 15. julija, 1. septembra, 15. oktobra in 3. novembra 2015 ter 13. junija, 5. julija in 17. avgusta 2016.
- 7 Komisija je na slovaške organe naslovila zahteve za informacije z dopisi z dne 2. maja, 30. junija in 10. septembra 2014, 9. januarja 2015, 25. februarja, 10. marca, 22. aprila in 23. junija 2016 ter 25. januarja, 15. marca in 13. junija 2017. Slovaški organi so nanje odgovorili z dopisi z dne 1. julija in 3. oktobra 2014, 6. februarja 2015, 22. aprila, 19. maja in 1. julija 2016 ter 7. februarja, 12. aprila in 21. junija 2017.
- 8 Komisija je 9. julija 2015 tožeči stranki poslala še en dopis o predhodni oceni, v katerem je menila, da je bila zadevna pomoč zakonita, saj je bila dodeljena v skladu z Uredbo št. 800/2008 in je bila združljiva s skupnim trgom. Zlasti je menila, da je v času dodelitve te pomoči, in sicer 22. julija 2013, podjetje prejemnik spadalo v kategorijo malih in srednje velikih podjetij (MSP) ter da ni bilo v težavah.
- 9 Z dopisom z dne 15. oktobra 2015 (glej tudi točko 6 zgoraj) je tožeča stranka odgovorila na ta drugi dopis o predhodni oceni in predložila dodatne informacije.
- 10 Tožeča stranka se je s službami Komisije sestala 26. novembra 2015.
- 11 Komisija je 20. julija 2017 sprejela Sklep C(2017) 5050 final o pomoči slovaškemu proizvajalcu kremenovega peska NAJPI a. s. (SA.38121 (2016/FC) – Slovaška) (UL 2017, C 336, str. 1, v nadaljevanju: izpodbijani sklep), ki je bil poslan slovaškemu ministrstvu za zunanje zadeve, njegova

pravna podlaga pa ni bila navedena. V tem sklepu je v bistvu menila, prvič, da je pojem državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU izpolnjen (točki 43 in 44), drugič, da je bila zadevna pomoč dodeljena 7. novembra 2013, kar ustreza datumu, ki sledi datumu registracije pogodbe o nepovratnih sredstvih, sklenjene 29. oktobra 2013, v slovaškem centralnem registru pogodb (točke od 45 do 47), tretjič, da zadevna shema pomoči, na podlagi katere je bila dodeljena zadevna državna pomoč, in ta pomoč kot taka izpolnjujeta pogoje, določene z Uredbo št. 800/2008, razen tistega, določenega v členu 3(2) te uredbe, v skladu s katerim mora ukrep o individualni pomoči določati, da je bila ta pomoč dodeljena na podlagi iste uredbe (točke od 50 do 55), četrtič, da je treba preučiti, ali je to pomoč mogoče šteti za združljivo z notranjim trgov glede na Uredbo Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 [PDEU] (UL 2014, L 187, str. 1) v skladu s členom 58 te zadnje uredbe (točka 56), in petič, da ta pomoč izpolnjuje pogoje, določene z isto uredbo, zlasti tistega v zvezi s statusom MSP podjetja prejemnika, zato za to pomoč ne velja obveznost priglasitve in jo je treba šteti za združljivo z notranjim trgov (točke od 57 do 63). Na podlagi tega je sklepala, da ni bila pristojna za preučitev zadevne pomoči v okviru predhodne preučitve, določene v členu 4 Uredbe Sveta (EU) 2015/1589 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 [PDEU] (UL 2015, L 248, str. 9) (točka 64 navedenega sklepa). Dalje je kot neutemeljeno „zavrnila“ pritožbo, ki jo je tožeča stranka anonimno vložila na podlagi člena 24(2) Uredbe 2015/1589 (točka 65 navedenega sklepa).

- 12 Komisija je z dopisom z dne 5. septembra 2017 tožeči stranki poslala prepis izpodbijanega sklepa, ki ga je opredelila kot „sklep o zadevni pomoči“.
- 13 Izpodbijani sklep je bil 6. oktobra 2017 objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* v obliki skrajšanih sporočil (t. i. objava povzetkov) v smislu člena 32(1) Uredbe št. 2015/1589 (UL 2017, C 336, str. 1), pod naslovom „Odobritev državne pomoči v skladu s členoma 107 in 108 [PDEU]“, in v rubriki „Primeri, v katerih Komisija ne vloži ugovora“.

Postopek in predlogi strank

- 14 Tožeča stranka je v sodnem tajništvu Splošnega sodišča to tožbo vložila 14. novembra 2017.
- 15 Tožeča stranka je z dopisom z dne 16. julija 2019 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila dokument o letnih izidih podjetja prejemnika v obdobju med letoma 2014 in 2018 ter Splošnemu sodišču predlagala, naj ga sprejme kot nov dokaz. V pripombah, ki so bile predložene v predpisanem roku, je Komisija Splošnemu sodišču med drugim predlagala, naj ta dokazni predlog zavrne kot prepozen v smislu člena 85 Poslovnika Splošnega sodišča in kot očitno neupoštevten za rešitev spora, ter odredi, da se ta dokument izloči iz spisa.
- 16 Ker se je sestava senatov Splošnega sodišča spremenila, je bil na podlagi člena 27(5) Poslovnika Splošnega sodišča sodnik poročevalec razporejen v tretji senat, ki mu je bila zato dodeljena ta zadeva.
- 17 Splošno sodišče (tretji senat) je na predlog sodnika poročevalca odločilo, da začne ustni del postopka, ter v okviru ukrepov procesnega vodstva iz člena 89 Poslovnika strankama postavilo pisna vprašanja in ju pozvalo, naj nanje odgovorita pisno. Stranki sta odgovore vložili v sodnem tajništvu Splošnega sodišča v za to določenem roku.
- 18 Stranki sta na obravnavi 21. januarja 2020 podali ustne navedbe in odgovorili na vprašanja Splošnega sodišča.
- 19 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:
 - izpodbijani sklep razglasi za ničen;

- podredno, razglasi ničnost dopisa z dne 5. septembra 2017;
- Komisiji naloži plačilo stroškov.

20 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:

- tožbo zavrne;
- tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

Tožbena razloga za razglasitev ničnosti

- 21 Tožeča stranka v utemeljitev tožbe navaja dva tožbena razloga.
- 22 Tožeča stranka s prvim tožbenim razlogom zatrjuje bistveno kršitev postopka, in sicer člena 15(1) Uredbe 2015/1589 v povezavi s členom 4 te uredbe.
- 23 Drugi tožbeni razlog se deli na tri ločene dele.
- 24 S prvim delom drugega tožbenega razloga tožeča stranka zatrjuje kršitev člena 107(3)(a) PDEU. V bistvu meni, da Komisija ne bi smela le trditi, da je bila zadevna pomoč združljiva z notranjim trgom glede na Uredbo št. 651/2014, ampak bi morala preveriti tudi, ali je združljiva s to določbo.
- 25 Tožeča stranka v okviru drugega dela drugega tožbenega razloga zatrjuje kršitev člena 109 PDEU v povezavi s členom 58(1) in členom 6(3)(a) Uredbe št. 651/2014. V bistvu trdi, da zadevna pomoč ne izpolnjuje pogojev, določenih s to uredbo, ker gre za *ad hoc* pomoč velikemu podjetju.
- 26 Tožeča stranka s tretjim delom drugega tožbenega razloga zatrjuje kršitev člena 108(2) PDEU v povezavi s členom 4(4) Uredbe 2015/1589. Meni, da je Komisija kršila svojo obveznost, da začne formalni postopek preiskave, ki ga mora opraviti zaradi resnih težav, na katere naj bi naletela pri preučitvi zadevne pomoči.

Dopustnost

- 27 Komisija je med pisnim delom postopka trdila, prvič, da drugi del predloga, s katerim tožeča stranka predlaga razglasitev ničnosti dopisa z dne 5. septembra 2017, s katerim ji je bil vročen izpodbijani sklep, ni dopusten, in drugič, da tožeča stranka ni izkazala procesnega upravičenja glede prvega in drugega dela drugega tožbenega razloga.
- 28 Tožeča stranka trditve Komisije izpodbija.
- 29 Ko je bila Komisija v zvezi s tem zaslišana na obravnavi, je navedla, da nima več dvomov glede dopustnosti tožbe, kar se je zabeležilo v zapisniku obravnave.
- 30 Čeprav je bil namreč izpodbijani sklep formalno naslovljen le na Slovaško republiko, iz zadnjega dela točke 65 tega sklepa, ki je pod naslovom „Sklep“, izhaja, da „[se] pritožba, ki jo je vložila anonimna pritožnica na podlagi člena 24(2) [Uredbe 2015/1589], kot neutemeljena zavrne“. Ker je bila ta pritožnica očitno tožeča stranka, je treba ugotoviti, da je Komisija s takim ravnanjem to pritožbo izrecno zavrnila v okviru temeljne obrazložitve v utemeljitev tega sklepa oziroma v okviru obrazložitve, ki je podlaga izreka te odločbe, kljub ustaljeni sodni praksi, ki ji ne nalaga te obveznosti

(sodba z dne 2. aprila 1998, Komisija/Sytraval in Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, točki 45 in 46), zaradi česar je treba šteti, da je tožeča stranka posamično določena na podoben način kot naslovnik sklepa v smislu člena 263, četrti odstavek, PDEU.

- 31 Iz tega izhaja, da je tožba dopustna v celoti, ne glede na to, ali je izpodbijani sklep treba opredeliti kot sklep o nenasprotovanju na podlagi člena 4(3) Uredbe 2015/1589 (glej točke od 35 do 59 spodaj). Vsekakor iz ustaljene sodne prakse izhaja, da lahko tožeča stranka zoper tak sklep uveljavlja kakršen koli tožbeni razlog, da dokaže, da s presojo informacij in elementov, s katerimi Komisija razpolaga v fazi prehodne preučitve prijavljenega ukrepa, nastanejo dvomi glede njegove združljivosti z notranjim trgom (glej sodbo z dne 24. maja 2011, Komisija/Kronoply in Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, točka 59 in navedena sodna praksa). V obravnavanem primeru tožeča stranka s to tožbo kot konkurenčno podjetje podjetja prejemnika zadevne pomoči in zainteresirana stranka v smislu člena 108(2) PDEU med drugim želi ohraniti procesne pravice, ki naj bi jih imela v skladu s to določbo, če bi Komisija odločila, da začne formalni postopek preiskave. Zato sta dopustna ne le prvi tožbeni razlog in tretji del drugega tožbenega razloga, ampak tudi prvi in drugi del drugega tožbenega razloga, s katerima se želi dokazati, da bi presoja informacij in elementov, s katerimi je razpolagala Komisija med predhodno preučitvijo, morala vzbuditi dvome glede združljivosti zadevne pomoči z notranjim trgom.
- 32 Nazadnje, ker je prvi tožbeni predlog tožeče stranke dopusten, ni treba preučiti dopustnosti drugega tožbenega predloga, ki je bil vložen podredno, če bi bil prvi tožbeni predlog razglašen za nedopusten.

Vsebinska presoja

Prvi tožbeni razlog: kršitev člena 15(1) Uredbe 2015/1589 v povezavi s členom 4 iste uredbe

- 33 Tožeča stranka s prvim tožbenim razlogom zatrjuje bistveno kršitev postopka, in sicer člena 15(1) Uredbe 2015/1589 v povezavi s členom 4 te uredbe. V bistvu meni, da bi morala Komisija kot odgovor na pritožbo, ki jo je vložila, namesto izpodbijanega sklepa sprejeti enega od sklepov, določenih v členu 4, od (2) do (4), iste uredbe.
- 34 Komisija v bistvu odgovarja, da je bil glede na njeno sklepanje, v skladu s katerim je bila zadevna pomoč na podlagi Uredbe št. 651/2014 izvzeta od obveznosti priglasitve in odobritve iz člena 108(3) PDEU, nadzor, ki ga je v tem primeru izvajala, zunaj okvira postopka predhodne preučitve in da ni bila niti pristojna niti zavezana za sprejetje enega od sklepov, določenih v členu 4, od (2) do (4), Uredbe 2015/1589. Izpodbijani sklep naj bi bil sklep *sui generis*, ki je povsem ugotovitvene narave.
- 35 Spomniti je treba na ustaljeno sodno prakso, v skladu s katero člen 15(1) Uredbe 2015/1589 Komisiji nalaga, da mora, če zainteresirane stranke morda predložijo dodatne pripombe ali se razumni rok izteče, končati predhodno fazo preučitve, tako da sprejme sklep na podlagi člena 4(2), (3) ali (4) te uredbe, in sicer sklep o ugotovitvi neobstoja pomoči, sklep o nenasprotovanju ali sklep o začetku formalnega postopka preiskave (glej v tem smislu sodbo z dne 31. maja 2017, DEI/Komisija, C-228/16 P, EU:C:2017:409, točka 29 in navedena sodna praksa).
- 36 Ta obveznost je povezana s priznanjem pravice, ki jo ima pritožnik glede državnih pomoči, da se z vložitvijo pritožbe ali predložitvijo informacij v zvezi z domnevno nezakonito pomočjo začne predhodna faza preučitve, ki jo mora Komisija nujno končati s sklepom na podlagi člena 4 Uredbe 2015/1589 (glej v tem smislu sodbe z dne 17. julija 2008, Athinaiki Techniki/Komisija, C-521/06 P, EU:C:2008:422, točke od 37 do 40; z dne 16. decembra 2010, Athinaiki Techniki/Komisija, C-362/09 P, EU:C:2010:783, točki 62 in 63, ter z dne 16. maja 2013, Komisija/Ryanair, C-615/11 P, neobjavljena, EU:C:2013:310, točka 35).

- 37 Ugotoviti je treba, da je bila v obravnavanem primeru pri Komisiji vložena pritožba, ki vsebuje informacije glede domnevno nezakonite pomoči, ker ta ni bila priglašena in ni bila združljiva z zahtevami, ki izhajajo iz Uredbe št. 651/2014 in iz člena 107(3)(a) PDEU.
- 38 V nasprotju s tem, kar trdi Komisija, se načela, navedena v točkah 35 in 36, *mutatis mutandis* uporabljajo za pritožbo, ki jo vloži zainteresirana stranka, ki zatrjuje neuporabo ali nepravilno uporabo pogojev iz uredbe o skupinskih izjemah, kakršna je Uredba št. 651/2014, na podlagi katere je mogoče skleniti, da je ukrep pomoči izvzet iz obveznosti priglasitve na podlagi člena 108(3) PDEU. Komisija s sprejetjem takšnih uredb o skupinskih izjemah nacionalnim organom ne prenese svoje pristojnosti nadzora in odločanja glede državnih pomoči, vključno z obravnavo pritožb, ampak v celoti ohranja svoje pristojnosti nadzora na podlagi člena 108 PDEU in člena 12(1) Uredbe 2015/1589, zlasti glede tega, ali ti organi spoštujejo temeljno obveznost priglasitve ukrepov pomoči in prepoved njihovega izvajanja na podlagi člena 108(3) PDEU. Ta presoja velja toliko bolj glede na merila, določena z novejšo sodno prakso Sodišča (glej v tem smislu sodbo z dne 29. julija 2019, Bayerische Motoren Werke in Freistaat Sachsen/Komisija, C-654/17 P, EU:C:2019:634, točke od 132 do 135 in od 140 do 144 ter navedena sodna praksa), o upoštevnosti katere sta lahko stranki odgovorili na vprašanje, ki ga je pisno postavilo Splošno sodišče (glej točko 17 zgoraj), in na obravnavi.
- 39 Ta merila so zlasti naslednja.
- 40 Prvič, država članica je oproščena obveznosti priglasitve le, če ukrep pomoči, ki ga je sprejela država članica, dejansko izpolnjuje vse upoštevne pogoje iz Uredbe št. 651/2014, nasprotno pa je pomoč, ki je bila dodeljena na podlagi te uredbe, pri čemer niso bili izpolnjeni vsi pogoji, določeni za upravičenost do nje, dodeljena ob kršitvi obveznosti priglasitve in jo je treba šteti za nezakonito (glej v tem smislu sodbi z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, točka 99, in z dne 29. julija 2019, Bayerische Motoren Werke in Freistaat Sachsen/Komisija, C-654/17 P, EU:C:2019:634, točka 138).
- 41 Drugič, Komisija mora na podlagi člena 12(1) Uredbe 2015/1589, bodisi na lastno pobudo, bodisi v okviru pritožbe, ki jo je vložila zainteresirana stranka, ob upoštevanju člena 107 in 108 PDEU preučiti tako pomoč, ki je bila dodeljena v nasprotju z Uredbo št. 651/2014 (glej v tem smislu sodbo z dne 29. julija 2019, Bayerische Motoren Werke in Freistaat Sachsen/Komisija, C-654/17 P, EU:C:2019:634, točka 140 in navedena sodna praksa).
- 42 Tretjič, čeprav je Komisija pooblaščen za sprejetje uredb o skupinskih izjemah, da zagotovi učinkovit nadzor pravil o konkurenci na področju državnih pomoči in poenostavi delovanje uprave, pa se s temi uredbami nikakor ne sme oslabiti njena nadzorna pristojnost na tem področju (glej sodbo z dne 29. julija 2019, Bayerische Motoren Werke in Freistaat Sachsen/Komisija, C-654/17 P, EU:C:2019:634, točka 141 in navedena sodna praksa).
- 43 Četrtrič, iz tega izhaja, da Komisija s sprejetjem Uredbe št. 651/2014 nacionalnim organom ni podelila nobene pristojnosti za sprejemanje dokončnih odločitev v zvezi z obsegom izjeme od obveznosti priglasitve in torej v zvezi s presojo pogojev iz te uredbe, ki jo je treba opraviti v primeru take izjeme, saj so ti organi glede tega v enakem položaju kot potencialni prejemniki pomoči in se morajo prepričati, da so njihove odločitve v skladu s to uredbo, zaradi česar velja, da nacionalni organ, kadar dodeli pomoč tako, da napačno uporabi isto uredbo, krši določbe te uredbe in člen 108(3) PDEU (glej v tem smislu sodbi z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, točke od 101 do 103, in z dne 29. julija 2019, Bayerische Motoren Werke in Freistaat Sachsen/Komisija, C-654/17 P, EU:C:2019:634, točki 142 in 143).
- 44 Petič, kadar država članica meni, da pomoč izpolnjuje pogoje, določene v Uredbi št. 651/2014, velja za to pomoč kvečjemu domneva o združljivosti z notranjim trgov, skladnost take pomoči z navedenimi pogoji pa je mogoče izpodbijati pred nacionalnim sodiščem, nacionalnim organom in Komisijo (glej v tem smislu sodbo z dne 29. julija 2019, Bayerische Motoren Werke in Freistaat Sachsen/Komisija, C-654/17 P, EU:C:2019:634, točka 144).

- 45 Šestič, Uredba št. 651/2014 ne vpliva na izključno pristojnost Komisije, da na podlagi člena 107(3) PDEU opravi presojo združljivosti pomoči, dodeljene na podlagi te uredbe, zato je Komisija edina, ki lahko na podlagi te določbe tako pomoč razglasi za združljivo z notranjim trgov (glej v tem smislu sodbo z dne 29. julija 2019, Bayerische Motoren Werke in Freistaat Sachsen/Komisija, C-654/17 P, EU:C:2019:634, točka 146).
- 46 Iz zgoraj navedenih preudarkov izhaja, da je treba trditev Komisije, da je sprejela izpodbijani sklep zunaj okvira predhodne preučitve in da celo ni bila pristojna za predhodno preučitev, da bi ugotovila, ali zadevna pomoč izpolnjuje pogoje za izvzetje iz Uredbe št. 651/2014, zavrniti. Na eni strani je treba ugotoviti, da je pritožba tožeče stranke sprožila ta postopek predhodne preučitve, ki bi ga Komisija morala končati s sklepom na podlagi člena 4 Uredbe 2015/1589 (glej sodno prakso, navedeno v točkah 35 in 36 zgoraj). Na drugi strani iz točk od 38 do 45 zgoraj izhaja, da je bil predmet takšne pritožbe lahko pravzaprav morebitno nespoštovanje določb uredbe o skupinskih izjemah, za nadzor katere je bila Komisija pristojna na podlagi svoje nadzorne pristojnosti, določene v členu 107(3) in členu 108(3) PDEU. Zato je v tem primeru Komisija po pritožbi tožeče stranke morala izvesti tako predhodno preučitev, da bi preverila, ali so slovaški organi pravilno uporabili določbe Uredbe št. 651/2014 oziroma ali so, nasprotno, kršili svojo obveznost priglasitve (glej v tem smislu sodbo z dne 29. julija 2019, Bayerische Motoren Werke in Freistaat Sachsen/Komisija, C-654/17 P, EU:C:2019:634, točke 138, od 140 do 144 in 146). Ta dolžnost preučitve, ki jo ima Komisija, je torej nujno vključevala – pod nadzorom sodišča Unije – zahtevo po razlagi obsega upoštevni pogojev za izvzetje in zahtevo po preveritvi njihove pravilne uporabe v obravnavanem primeru, kar so zahteve, ki jih je Komisija, kot se zdi, nameravala izpolniti v izpodbijanem sklepu.
- 47 Poleg tega trditve Komisije, da naj bi bila pristojna za izvedbo te preučitve le, če bi stranka uspela dokazati, da upoštevni pogoji za izvzetje niso bili izpolnjeni, ni mogoče sprejeti, saj ta trditev izhaja iz neupoštevanja obsega njene obveznosti nadzora ali celo nesprejemljive prealitivne dokaznega bremena. Nasprotno, kadar Komisija odloča o pritožbi, s katero se zatrjuje nespoštovanje nekaterih določb uredbe o skupinskih izjemah in torej dodelitev nezakonite pomoči, ker ta ni bila priglašena, ni le pristojna za preverjanje utemeljenosti trditve pritožnice, ampak mora to tudi storiti, da ugotovi, ali bi ji moral biti zadevni ukrep priglašen in ali gre torej za nezakonito pomoč. Če ne bi bilo tako, bi bili nacionalni organi preveč neodvisni pri izvajanju teh določb, kar bi bilo v nasprotju z načeli sodne prakse, navedenimi v točkah od 40 do 43 zgoraj.
- 48 Iz razlogov, navedenih v točkah 46 in 47 zgoraj, prav tako ni utemeljena trditev Komisije, v skladu s katero bi lahko „zaustavila“ izvajanje ukrepa, ki je po mnenju nacionalnih organov izvzet iz te uredbe o izjemah, le takrat, kadar pogoji za izvzetje dejansko niso izpolnjeni. V tem zadnjem primeru namreč neobstoj priglasitve tega ukrepa in njegovega izvajanja kršita člen 108(3) PDEU, kar je očitek, ki se lahko Komisiji predloži med drugim s pritožbo (glej v tem smislu sodbo z dne 29. julija 2019, Bayerische Motoren Werke in Freistaat Sachsen/Komisija, C-654/17 P, EU:C:2019:634, točki 140 in 144).
- 49 Prav tako trditev Komisije, da se člen 4 Uredbe 2015/1589 nanaša le na preučitev priglasitve in se ne uporablja, kadar ukrep pomoči izpolnjuje vse potrebne pogoje iz uredbe o skupinskih izjemah, izhaja iz napačne razlage načel sodne prakse, navedenih v točkah 40 in 41 zgoraj, saj se lahko s pritožbo izpodbija skladnost ukrepa pomoči s temi pogoji in torej zakonitost ukrepa glede na člen 108(3) PDEU. S tem Komisija zamenjuje predpostavko nadzora, ki ga je treba opraviti po pritožbi, in predpostavko nadzora v okviru postopka predhodne preučitve, in sicer preučitev obstoja nezakonite pomoči, ker, med drugim, pogoji za izvzetje niso izpolnjeni, z rezultatom te preučitve (glej sodno prakso, navedeno v točki 46 zgoraj).
- 50 Iz istih razlogov je treba zavrniti krožno trditev Komisije, s katero ta navaja, da je pritožba dopustna le, kadar se nanaša na kršitev obveznosti priglasitve in zato na obstoj nezakonite pomoči, in ne na priglašene pomoči, ter da ukrep pomoči, ki izpolnjuje pogoje za izvzetje iz uredbe o izjemah, ne more pomeniti take nezakonite pomoči. Pri tej trditvi se namreč ne upoštevajo načela iz točk od 138 do 144

sodbe z dne 29. julija 2019, Bayerische Motoren Werke in Freistaat Sachsen/Komisija (C-654/17 P, EU:C:2019:634), na podlagi katerih mora Komisija to pritožbo natančno preučiti, da ugotovi, ali je trditev o nespoštovanju pogojev za izvzete in o obveznosti priglasitve utemeljena.

- 51 Iz zgoraj navedenih ugotovitev izhaja, da nobene od trditev, ki jo je Komisija navedla, da bi izpodbijani sklep opredelila kot sklep *sui generis*, sprejet zunaj okvira postopka predhodne preučitve in zunaj postopka iz člena 4 Uredbe 2015/1589, ni mogoče sprejeti.
- 52 Vendar ta ugotovitev ne pomeni, da je treba izpodbijani sklep razglasiti za ničen zaradi napačne uporabe prava, neobstoja pravne podlage ali nepristojnosti. Neodvisno od tega, kako je Komisija opredelila naravo tega sklepa, je nazadnje sodišče Unije tisto, ki določi njegovo pravo pravno naravo in obseg glede na veljavne predpise, po zgledu razlage vprašanja, ali je zoper akt Komisije na področju državnih pomoči mogoče vložiti pravno sredstvo (glej sklep z dne 11. julija 2019, Vattenfall Europe Nuclear Energy/Komisija, T-674/18, neobjavljen, EU:T:2019:501, točka 31 in naslednje ter navedena sodna praksa). Takšna razlaga je namreč predvsem potrebna, da se temu sodišču omogoči, da ugotovi, ali je zadevni akt nezakonit, ker ga je sprejel nepristojni organ oziroma ker nima zadostne pravne podlage (glej v tem smislu sodbi z dne 6. septembra 2017, Slovaška in Madžarska/Svet, C-643/15 in C-647/15, EU:C:2017:631, točke od 57 do 84, in z dne 25. oktobra 2017, Komisija/Svet (CMR-15), C-687/15, EU:C:2017:803, točke od 40 do 59).
- 53 Tako je treba presoditi, ali je izpodbijani sklep glede na svojo vsebino in ne glede na svojo obliko ter kljub nasprotnemu mnenju, ki ga je Komisija izrazila zlasti v pritožbenem postopku, v resnici sklep na podlagi člena 4 Uredbe 2015/1589.
- 54 V zvezi s tem je treba spomniti, da je v točki 64 izpodbijanega sklepa Komisija sklenila, da je bila zadevna pomoč zaradi svoje združljivosti zlasti z Uredbo št. 651/2014 izvzeta in da torej ni bila pristojna, da jo preuči v okviru postopka predhodne preučitve iz člena 4 Uredbe 2015/1589. Poleg tega je v točki 65 tega sklepa navedeno, da se pritožba [tožeče stranke] v smislu člena 24(2) te uredbe zavrne kot neutemeljena. Prav tako Komisija v dopisu z dne 5. septembra 2017, s katerim je bila tožeča stranka obveščena o tem sklepu, ni navedla natančne pravne podlage za ta sklep, ampak je navedla le, da gre za „sklep o zadevni pomoči“. Nazadnje, v pisnih vlogah in na obravnavi je navedla, da je bil zadevni sklep *sui generis*, sprejet zunaj postopka predhodne preučitve in zunaj postopka, določenega v členu 4 Uredbe 2015/1589 v povezavi s členom 15(1) te uredbe, in je bil zgolj ugotovitvene narave, ne da bi v ta namen lahko navedla izrecno ali ustrezno pravno podlago.
- 55 Glede na te razloge tožeča stranka v okviru svojega prvega tožbenega razloga trdi, da je Komisija storila bistveno kršitev postopka, zaradi katere je treba izpodbijani sklep razglasiti za ničen.
- 56 Kot je bilo navedeno v točkah od 35 do 51 zgoraj, je pravno nemogoče, da se izpodbijani sklep ne bi opredelil kot sklep, ki je bil sprejet po postopku predhodne preučitve in torej na podlagi člena 4(3) Uredbe 2015/1589.
- 57 V zvezi s tem je treba poudariti, da je po vzoru sklepa na podlagi člena 4(3) Uredbe 2015/1589 izpodbijani sklep formalno naslovljen na Slovaško republiko, in sicer natančneje na slovaško ministrstvo za zunanje zadeve (glej točko 11 zgoraj), in ne na tožečo stranko, ki je v skladu s členom 24(2), tretji pododstavek, iste uredbe prejela le prepis tega sklepa (glej točko 12 zgoraj).
- 58 Poleg tega je treba navesti, da je bil izpodbijani sklep objavljen v Uradnem listu v obliki skrajšanih sporočil (t. i. objava povzetkov) v smislu člena 32(1) te uredbe (UL 2017, C 336, str. 1), pod naslovom „Odobritve državne pomoči v okviru določb členov 107 in 108 [PDEU]“ in pod rubriko „Primeri, ki jim Komisija ne nasprotuje“ (glej točko 13 zgoraj), in sicer v zadevah, v katerih je Komisija sprejela sklepe v smislu člena 4(3) Uredbe 2015/1589.

- 59 Tako je glede na dejstvo, da je lahko izpodbijani sklep le sklep o nenasprotovanju zoper zadevno pomoč na podlagi člena 4(3) Uredbe 2015/1589, prvi tožbeni razlog, ki se nanaša na bistveno kršitev postopka, ker naj Komisija ne bi sprejela enega od sklepov, določenih v členu 4, od (2) do (4), te uredbe, treba zavriniti.
- 60 Vendar pa ta sklep ne vpliva na obseg nadzora, ki ga mora opraviti Splošno sodišče glede izpodbijanega sklepa med drugim na podlagi drugega tožbenega razloga.

Prvi del drugega tožbenega razloga: kršitev člena 107(3)(a) PDEU

- 61 S prvim delom drugega tožbenega razloga tožeča stranka zatrjuje kršitev člena 107(3)(a) PDEU v glavnem zato, ker bi morala Komisija poleg preučitve združljivosti zadevne pomoči na podlagi Uredbe št. 651/2014 preveriti, ali je bila ta pomoč združljiva z notranjim trgov glede na člen 107(3)(a) PDEU, kakor se ga razume glede na Smernice o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020 (UL 2013, C 209, str. 1, v nadaljevanju: smernice o regionalni pomoči), ki določajo upoštevanje merila preprečevanja presežka zmogljivosti. Komisija v bistvu odgovarja, da so upoštevni pravni okvir v obravnavanem primeru izključno veljavne uredbe o skupinskih izjemah, in ne navedene smernice.
- 62 Ugotoviti je treba, da tega dela ni mogoče sprejeti. Temelji na napačni predpostavki, da se Komisija, kadar odloča o pritožbi glede kršitve pogojev iz uredbe o skupinskih izjemah, ki se nanaša med drugim na izvajanje meril iz člena 107(3)(a) PDEU, ne sme zadovoljiti s tem, da preuči, ali zadevna pomoč izpolnjuje te pogoje, ampak mora preveriti tudi združljivost te pomoči z notranjim trgov glede na to določbo Pogodbe DEU. Poleg tega tožeča stranka napačno meni, da je treba to določbo razumeti med drugim glede na pravila ravnanja, ki si jih je Komisija sama določila, kot so njene smernice o regionalni pomoči.
- 63 Na prvem mestu, brez poseganja v možnost izpodbijanja zakonitosti domnevno pomanjkljive določbe uredbe o skupinskih izjemah glede na člen 107(3)(a) PDEU z uveljavljanjem ugovora nezakonitosti v smislu člena 277 PDEU, česar tožeča stranka v tem primeru ni storila, določbe takšne uredbe z vidika zadevne države članice in strank v postopku predstavljajo izčrpno ureditev neposredno uporabljivih pogojev za izvzetje, ki so v njej določeni. Vsaka druga razlaga bi povzročila, da kljub temu, da so vsi pogoji za izvzetje izpolnjeni, nacionalnim organom ni avtomatično dovoljeno, da zadevnega ukrepa ne prigrasijo in ga izvajajo ter lahko še naprej kršijo člen 108(3) PDEU (glej v tem smislu sodbi z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, točke 59, 86, 87 in 99 ter navedena sodna praksa, in z dne 29. julija 2019, Bayerische Motoren Werke in Freistaat Sachsen/Komisija, C-654/17 P, EU:C:2019:634, točki 128 in 138).
- 64 Takšna razlaga pa bi lahko ogrozila ne le neposredno uporabo določb uredbe o skupinskih izjemah v smislu člena 288, drugi odstavek, PDEU, ampak tudi njihov polni učinek, ki je prav v tem, da je cilj iz člena 109 PDEU določitev skupin pomoči, za katere *ipso facto* ni potreben postopek iz člena 108(3) PDEU, in torej načelo pravne varnosti. Kot izhaja iz uvodne izjave 7 Uredbe št. 651/2014, je treba le za državne pomoči, ki jih ta uredba ne vključuje, še naprej uporabljati obveznost priglasitve, določeno v členu 108(3) PDEU (glej v tem smislu sodbi z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, točke od 57 do 59, in z dne 29. julija 2019, Bayerische Motoren Werke in Freistaat Sachsen/Komisija, C-654/17 P, EU:C:2019:634, točki 127 in 128).
- 65 Ti načeli se uporabljata *mutatis mutandis*, kadar mora Komisija preveriti, ali so nacionalni organi pravilno uporabili določbe uredbe o skupinskih izjemah. Če bi bilo drugače, bi bile ogrožene pravne posledice take uredbe, in sicer takojšnji učinek odstopanja od obveznosti priglasitve pomoči in neposredna uporaba ter izčrpno naštetih pogoji za izvzetje, zgolj iz razloga, da Komisija odloča o pritožbi, pri kateri *ex post facto* preverja, ali so nacionalni organi ravnali nepravilno in so torej kršili

obveznost priglasitve. Če mora Komisija, pod nadzorom sodišča Unije, preveriti obstoj takih napak, njena dolžnost nadzora nikakor ne more vplivati na to pravno naravo določb uredbe o skupinskih izjemah.

- 66 Na drugem mestu, merilo preprečevanja presežka zmogljivosti na zadevnem trgu ni navedeno kot pogoj za izvzetje pomoči od regionalne naložbe v smislu člena 14 Uredbe št. 651/2014. Zato tožeča stranka ni upravičena zatrjevati, da ta uredba od nacionalnih organov ali Komisije zahteva, da upoštevajo morebiten nastanek takih presežkov zmogljivosti. Komisija torej utemeljeno navaja, da na podlagi te uredbe ni bila pristojna za presojo tega vidika v okviru preučitve pritožbe tožeče stranke in da je bila njena analiza pogojev iz člena 14 iste uredbe, kakor je bila navedena v točki 57(a) in (b) izpodbijana sklepa, načeloma zadostna.
- 67 Iz tega izhaja, da je treba zavrniti tudi trditev tožeče stranke, da Komisija z uredbo o skupinskih izjemah ni „izčrpala“ svoje diskrecijske pravice na podlagi člena 107(3) PDEU. Tudi ob domnevi, da so nekatere določbe uredbe o skupinskih izjemah pomanjkljive in neskladne s primarnim pravom, zlasti s členom 107(3) PDEU, kar bi avtomatično pomenilo kršitev obveznosti priglasitve, in če bi bilo potrebno, prepoved izvajanja zadevne pomoči v smislu člena 108(3) PDEU, bi Splošno sodišče o sporu lahko odločilo šele po ugovoru nezakonitosti, uveljavljanem na podlagi člena 277 PDEU. Vendar v tem primeru tožeča stranka na podlagi te določbe in iz teh razlogov ni vložila ugovora vsaj delne nezakonitosti člena 14 Uredbe št. 651/2014.
- 68 Navesti je treba, da bi Komisija, če bi po vložitvi pritožbe morala ugotoviti, da so nacionalni organi nepravilno uporabili pogoje iz uredbe o skupinskih izjemah, zaradi česar bi morala biti zadevna pomoč v resnici priglašena na podlagi člena 108(3) PDEU, zagotovo morala presojati združljivost te pomoči glede na člen 107(3)(a) PDEU ob upoštevanju dodatnih meril iz smernic o regionalni pomoči, ki si jih je v zvezi s tem sama določila. Nasprotno pa je samo izvajanje tega nadzora nad spoštovanjem pogojev za izvzetje, določenih v uredbi o skupinskih izjemah, s strani nacionalnih organov, podobno samemu nadzoru zakonitosti, ki nujno ne vključuje preudarkov o diskrecijski pravici, ki jo ima Komisija le, kadar v posamičnem primeru uporabi člen 107(3)(a) PDEU (glej v tem smislu sodbo z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, točki 78 in 79).
- 69 Na tretjem mestu, neodvisno od zgoraj navedenega tožeča stranka ni dokazala, da sodna praksa glede člena 107(3)(a) PDEU določa, da se merilo o preprečevanju presežka zmogljivosti na zadevnem trgu upošteva kot zahteva, ki izhaja iz primarnega prava kot takega. V zvezi s tem je treba spomniti, da ta določba o odstopanju ne zahteva neobstoja izkrivljanja konkurence ali grožnje za izkrivljanje konkurence, ki je le merilo o pojmu pomoči, določene v členu 107(1) PDEU. Nasprotno pa uporaba člena 107(3)(a) PDEU ali uredbe o skupinskih izjemah, katere obseg se opredeljuje na ravni sekundarnega prava, nujno predvideva, da zadevni ukrep izpolnjuje vse pogoje iz pojma pomoči, vključno s pojmom v zvezi z izkrivljanjem konkurence, ne da bi bilo treba ponovno preučiti njen protikonkurenčni učinek, med drugim zaradi nastanka presežka zmogljivosti na zadevnem trgu (glej v tem smislu sodbi z dne 29. julija 2019, Bayerische Motoren Werke in Freistaat Sachsen/Komisija, C-654/17 P, EU:C:2019:634, točki 93 in 94, ter z dne 20. junija 2019, a&o hostel and hotel Berlin/Komisija, T-578/17, neobjavljena, EU:T:2019:437, točka 123). V nasprotju s členom 107(3)(c) PDEU namreč v okviru člena 107(3)(a) PDEU ni treba niti preveriti, ali so trgovinski pogoji spremenjeni v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi.
- 70 Nasprotno, sodna praksa, ki jo navaja tožeča stranka, je izključno povezana z razlago in izvajanjem pravil ravnanja, ki si jih je Komisija sama določila, in ne z razlago obsega primarnega prava, s katerim pa morajo biti ta pravila vendarle skladna in glede katerih je Sodišče potrdilo, da ne morejo popolnoma izčrpati diskrecijske pravice Komisije na podlagi člena 107(3) PDEU (glej v tem smislu sodbe z dne 8. marca 2016, Grčija/Komisija, C-431/14 P, EU:C:2016:145, točki 71 in 72; z dne 19. julija 2016, Kotnik in drugi, C-526/14, EU:C:2016:570, točka 41, in z dne 29. julija 2019, Bayerische Motoren Werke in Freistaat Sachsen/Komisija, C-654/17 P, EU:C:2019:634, točka 83). Poleg tega je sodišče Unije zunaj področja uporabe uredbe o skupinskih izjemah presojalo le, ali je Komisija nepravilno

uporabila pravila ravnanja, ki izrecno urejajo problem presežka zmogljivosti, in ali je torej v zvezi s tem storila očitno napako (glej v tem smislu sodbi z dne 14. januarja 1997, Španija/Komisija, C-169/95, EU:C:1997:10, točka 22, in z dne 9. septembra 2009, Holland Malt/Komisija, T-369/06, EU:T:2009:319, točka 136). V teh okoliščinah pa to sodišče ni preučilo, ali, obratno, kot to trdi tožeča stranka, nekatera merila iz teh pravil ravnanja izhajajo neposredno iz zahtev, ki jih nalaga primarno pravo kot tako, niti ni presojalo pravnega obsega oziroma zakonitosti uredbe o skupinskih izjemah glede na primarno pravo.

- 71 Na četrtem mestu, opozoriti je treba na ustaljeno sodno prakso, v skladu s katero lahko Komisija v okviru izvajanja svoje široke diskrecijske pravice na podlagi člena 107(3) PDEU sprejme smernice za določitev meril, na podlagi katerih namerava ocenjevati združljivost ukrepov pomoči, ki jih nameravajo sprejeti države članice, z notranjim trgov. Komisija se s tem, da sprejme takšna pravila ravnanja in z njihovo objavo najavi, da jih bo uporabljala v primerih, na katere se nanašajo, sama omeji pri izvrševanju prej omenjene diskrecijske pravice in od teh pravil načeloma ne more odstopiti, ne da bi, glede na okoliščine primera, kršila splošna pravna načela, kot sta enako obravnavanje in varstvo legitimnega pričakovanja (glej sodbo z dne 29. julija 2019, Bayerische Motoren Werke in Freistaat Sachsen/Komisija, C-654/17 P, EU:C:2019:634, točki 81 in 82 ter navedena sodna praksa). Poleg tega taka pravila sicer Komisijo zavezujejo, vendar le v obsegu, v katerem ne odstopajo od pravilne uporabe Pogodbe, saj teh pravil ni mogoče razlagati v smislu, ki bi zmanjševal obseg členov 107 in 108 PDEU ali ki bi nasprotoval ciljem, določenim v teh členih (glej sodbo z dne 11. septembra 2008, Nemčija in drugi/Kronofrance, C-75/05 P in C-80/05 P, EU:C:2008:482, točka 65 ter navedena sodna praksa).
- 72 Ti preudarki se *mutatis mutandis* uporabljajo za določbe uredbe o skupinskih izjemah, ki so tudi posledica tega, da je Komisija *ex ante* izvajala svoje pristojnosti na podlagi člena 107(3) PDEU (glej v tem smislu sodbi z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, točki 65 in 102, ter z dne 29. julija 2019, Bayerische Motoren Werke in Freistaat Sachsen/Komisija, C-654/17 P, EU:C:2019:634, točka 135), ampak ki so – drugače kot pravila ravnanja – pravno zavezujoče in se neposredno uporabljajo v notranjem pravnem redu držav članic na podlagi člena 288, drugi odstavek, PDEU. Te določbe namreč ustvarjajo omejevalni učinek v odnosu do Komisije, saj natančneje določajo merila pomoči, ki se štejejo kot *ipso facto* oproščene na podlagi člena 107(3) PDEU, tako da za te pomoči ne velja obveznost priglasitve in preverjanja s strani Komisije, seveda pod pogojem, da so ta merila v skladu z nadrejenimi pravnimi pravili, med katerimi sta člena 107 in 108 PDEU. Poleg tega na obseg pravno zavezujočih in neposredno uporabljivih določb uredbe o skupinskih izjemah pravila ravnanja načeloma ne morejo vplivati. To velja še toliko bolj, ker, prvič, ta pravila nikakor pravno ne zavezujejo držav članic (glej v tem smislu sodbo z dne 19. julija 2016, Kotnik in drugi, C-526/14, EU:C:2016:570, točka 44) in ker je, drugič, med drugim njihov cilj vodenje in omejevanje diskrecijske pravice Komisije pri uporabi člena 107(3) PDEU v okviru postopka na podlagi člena 108(2) PDEU in zato zunaj področja uporabe uredbe o skupinskih izjemah.
- 73 Poleg tega taka pravila ravnanja, ki jih je Komisija sprejela na podlagi svoje pristojnosti organizacije svojih postopkov glede državnih pomoči, ne smejo odstopati od nadrejenih pravnih norm, vključno z uredbami o skupinskih izjemah. Kakršen koli je obseg teh pravil ravnanja, ta kot taka ne morejo vplivati na obseg pogojev za izjeme, ki jih določajo take uredbe.
- 74 Na petem mestu, ugotoviti je treba, da člen 14 Uredbe št. 651/2014, ki se uporabi v tem primeru, ne omenja smernic o regionalni pomoči, med drugim točke 114 v zvezi s protikonkurenčnimi učinki širitve zmogljivosti, ki je nastala z državno pomočjo. V zvezi s tem se ta člen jasno razlikuje od člena 15(1) iste uredbe v zvezi z regionalnimi pomočmi za tekoče poslovanje v delu, v katerem izrecno navaja člen 161 teh smernic. Komisija torej ni imela namena, da bi določila odvisnost pogojev o skladnosti regionalnih pomoči za tekoče poslovanje od pravil ravnanja, določenih v teh smernicah. Zato, drugače kot zatrjuje tožeča stranka, jih nacionalni organi in Komisija niso bili zavezani upoštevati pri razlagi in uporabi člena 14 te uredbe.

75 Nazadnje, te presoje ni mogoče izpodbijati s trditvami tožeče stranke v zvezi z načelom sorazmernosti in njeno pravico do gospodarske pobude. V zvezi s tem zadostuje ugotoviti, da ni uveljavljala morebitne nezakovitosti člena 14 Uredbe št. 651/2014 glede na ta nadrejena pravna pravila na podlagi člena 277 PDEU ali vsaj razložila, kako bi bilo mogoče to uredbo kljub njenemu jasnemu in izčrpnemu besedilu razlagati v skladu s temi pravili, s čimer bi bilo treba upoštevati morebiten nastanek presežka na zadevnem trgu.

76 Ta prvi del drugega tožbenega razloga je zato treba zavrniti kot neutemeljen.

Drugi del drugega tožbenega razloga: kršitev člena 109 PDEU v povezavi s členom 58(1) in členom 6(3)(a) Uredbe št. 651/2014

– Prvi očitke: napačna opredelitev podjetja prejemnika kot MSP

77 Z drugim delom drugega tožbenega razloga tožeča stranka v okviru prvega očitka zatrjuje napako pri presoji ali napačno uporabo prava s strani Komisije pri uporabi člena 6(3)(a) Uredbe št. 651/2014 in v zvezi s tem zlasti navaja obrazložitev, da je zadevna pomoč v resnici *ad hoc* pomoč, dodeljena velikemu podjetju. Komisija naj ne bi upoštevala te določbe s tem, da je nepravilno sprejela in ni preverila opredelitve – s strani slovaških organov – podjetja prejemnika kot MSP v smislu člena 2(1) Priloge I k tej isti uredbi. Glede na družbene vezi in vezi glede nadzora, ki so značilne za položaj tega podjetja pred in po tem, ko je družba P. svoje delnice prodala družbi N., na podlagi člena 3 oziroma vsaj na podlagi člena 4(2) te priloge, bi bilo treba to podjetje opredeliti kot veliko podjetje. Komisija naj med drugim ne bi dovolj preučila obstoječih povezav med družbo P. na eni strani ter družino in drugimi družbami, ki so jih njeni člani vodili ali nadzorovali, na drugi strani, kot tudi položaja glavnega delničarja družbe N. od 7. avgusta 2013, vključno z njegovimi povezavami z drugimi družbami. Zato naj Komisija ne bi pravilno uporabila meril, ki urejajo pomoči *ad hoc*, dodeljene velikim podjetjem v smislu člena 6(3)(a) te uredbe, in ker v zvezi s tem ni bila opravljena skrbna in natančna preiskava, bi moral nastati dvom glede združljivosti teh pomoči z notranjim trgom. V odgovoru na pisna vprašanja Splošnega sodišča tožeča stranka pojasnjuje, da bi morala Komisija za opredelitev zadevnega podjetja kot MSP v vsakem primeru preučiti, ali so bili pogoji iz člena 4(2) te priloge izpolnjeni, o čemer ni sledi v obrazložitvi izpodbijanega sklepa, kar je v nasprotju z zahtevami iz člena 296, drugi odstavek, PDEU.

78 Komisija v bistvu odgovarja, da je bilo po pogodbi o prenosu 100 % delnic podjetja prejemnika, ki je bila sklenjena med družbama P. in N. 31. decembra 2012 in registrirana v slovaškem registru družb 7. avgusta 2013, v času dodelitve zadevne pomoči, in sicer 7. novembra 2013, podjetje prejemnik MSP, katerega edini lastnik je bila družba N. Trditev, da so družbo P. nadzorovale nekatere fizične osebe, naj bi bila torej brezpredmetna, saj sta bila ta družba in navedeno podjetje povezani podjetji v smislu člena 3(3), tretji pododstavek, Priloge k Priporočilu Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL 2003, L 124, str. 36, v nadaljevanju: priporočilo o MSP) le pred nakupom delnic s strani družbe N. Kakor koli, nobenega razloga za dvom naj ne bi bilo glede informacij, ki so jih predložili slovaški organi in v skladu s katerimi družba P. in z njo povezana podjetja leta 2010 in 2011 niso imela več kot 120 zaposlenih in nista bila presežena promet v višini 50 milijonov EUR ali letna bilančna vsota 43 milijonov EUR. Poleg tega naj udeležba tega podjetja v drugih podjetjih od 9. julija 2011 ne bi izpolnjevala meril iz člena 3(2) in (3) Priloge I k Uredbi št. 651/2014. Trditev, da je družina še naprej odločilno vplivala na družbo P., naj bi bila brezpredmetna, saj ta družba ob dodelitvi zadevne pomoči ni imela več delnic zadevnega podjetja. Komisija meni, da je brezpredmetna tudi trditev glede roka dveh let, ki je določen v členu 4(2) te priloge, saj družbe P. v zadevnem obdobju ni bilo mogoče opredeliti kot veliko podjetje.

79 Komisija pojasnjuje, da podjetje prejemnik in družba N. nista bila povezana z drugimi podjetji prek določenih fizičnih oseb v smislu člena 3(3), četrti pododstavek, Priloge I k Uredbi št. 651/2014. Generalni direktor podjetja prejemnika v obdobju med 1. marcem in 28. decembrom 2012 in

pomočnik direktorja tega podjetja od 28. decembra 2012 sta imela več pooblastil v različnih podjetjih. Vendar razen najemne pogodbe, sklenjene z družbo E. F., ni bilo nobeno od teh podjetij dejavno na istem ali na sosednjem trgu, kot je bilo podjetje prejemnik. Zlasti glede na informacije, ki so na voljo v slovaškemu registru družb, naj bi bila družba L. dejavna v več gospodarskih sektorjih. Karta nahajališča Borský Peter, ki jo je predložila tožeča stranka, naj ne bi bila natančna in naj ne bi imela nobene dokazne vrednosti glede morebitnih povezav med to zadnjo družbo in podjetjem prejemnikom. Komisija trdi, da ni dobila indici, ki bi kazal na to, da bi imel ta generalni direktor prevladujoč vpliv v družbi L., ali da bi bil lastnik družbe L., ali da bi podjetje prejemnik ali družba N. usklajeno sodelovala z družbo L. v tolikšni meri, da jih ne bi bilo mogoče šteti za podjetja, ki so gospodarsko neodvisna eno od drugega.

- 80 Komisija ugotavlja, da je podjetje prejemnik izpolnilo vse pogoje, da ga je v času dodelitve zadevne pomoči mogoče opredeliti kot MSP. Za dokaz spodbujevalnega učinka te pomoči v smislu člena 6(2) Uredbe št. 651/2014 naj bi torej zadostovala ugotovitev, da je bila prošnja za pomoč vložena pred začetkom del za naložbeni projekt.
- 81 Uvodoma je treba opozoriti, da stranki, kot je zapisano v zapisniku obravnave, menita, da je vprašanje, ali je bilo podjetje prejemnik v času dodelitve zadevne pomoči MSP v smislu Priloge I k Uredbi št. 651/2014, katere besedilo je enako besedilu Priloge k priporočilu o MSP, pravno vprašanje, ki je bilo predloženo nadzoru Splošnega sodišča in ki je odločilno za rešitev tega spora. V zvezi s tem Komisija navaja, tožeča stranka pa tega ne izpodbija, da – kot izhaja iz točke 57(b) izpodbijanega sklepa – na podlagi člena 14(12) te uredbe intenzivnost pomoči bruto ekvivalenta nepovratnih sredstev (ESB) ne sme prekoračiti najvišje intenzivnosti pomoči, ki je določena v karti regionalne pomoči, ki velja v času dodelitve pomoči na zadevnem območju, in sicer v tem primeru slovaški karti za regionalne pomoči za obdobje od leta 2007 do leta 2013, ki določa zgornjo mejo ESB v višini 40 % za velika podjetja. Poleg tega je glede tega v skladu s členom 14(2) te uredbe v povezavi z opredelitvijo „območij, ki prejemajo pomoč“, iz člena 2 te uredbe treba spoštovati najvišji ESB glede na slovaško karto regionalne pomoči za obdobje od leta 2014 do leta 2020, bodisi 25 % za velika, 35 % za srednja in 45 % za mala podjetja.
- 82 Glede vsebine izpodbijanega sklepa je treba navesti, da je očitok tožeče stranke na kratko povzet v točki 24 tega sklepa tako, da so navedene domnevne povezave med podjetjem prejemnikom na eni strani in družbo P. in njenimi lastniki oziroma direktorji na drugi. V točkah 38 in 39 tega sklepa so navedene informacije, ki so jih predložili slovaški organi glede družbenih povezav, ki vplivajo na položaj tega podjetja v času dodelitve zadevne pomoči, ko je 100 % njegovega poslovnega deleža imela le družba N., ki pa sta jo nadzirali dve fizični osebi, in sicer je ena nadzirala 99,94 % te družbe in druga 0,06 %, s tem da je bila prva oseba generalni direktor tega podjetja.
- 83 Vendar v točkah 38 in 39 izpodbijanega sklepa niso predstavljene družbene in nadzorne vezi podjetja prejemnika z zlasti družbo P., skupaj z njenimi družbeniki ali direktorji, ki je pravna prednica družbe N. To ustreza vsebini pripomb, ki so jih slovaški organi predložili z dopisom z dne 13. maja 2016 v odgovor na zahtevo Komisije po informacijah. Ti organi v teh pripombah trdijo, da so trditve tožeče stranke brezpredmetne, ker v času dodelitve zadevne pomoči družba P. ni imela družbenih ali nadzornih povezav v smislu člena 3 Priloge I k Uredbi št. 651/2014 niti s podjetjem prejemnikom niti z družbo N. Glede položaja družbe P. so slovaški organi le navedli, da niso poznali delniške strukture te družbe, ker take informacije niso bile javno dostopne. Poleg tega po navedbah teh organov podpredsednik izvršilnega odbora podjetja prejemnika do 14. marca 2012 ni bil niti družbenik niti član druge družbe s sedežem na Slovaškem v obdobju med 14. marcem in 31. decembrom 2012.
- 84 Ti elementi skupaj s trditvami, ki jih je Komisija navedla med postopkom, vključno z odgovorom na pisna vprašanja Splošnega sodišča (glej točke od 78 do 80 zgoraj), kažejo na to, da je bila zadovoljna s temi pripombami slovaških organov glede položaja podjetja prejemnika, kakršen je bil ta pred prenosom njegovih delnic na družbo N., torej ko je bilo še pod nadzorom družbe P. Ta presoja je potrjena z razlogi v točki 57(d) izpodbijanega sklepa, v katerem je Komisija podala stališče o očitku

tožeče stranke, pri čemer je upoštevala pripombe slovaških organov. V tej točki je v bistvu ugotovljeno, da so po mnenju Komisije ti organi zadostno izkazali, da je bilo podjetje prejemnik MSP v času dodelitve zadevne pomoči, kakor je bila ta na podlagi veljavnega slovaškega prava dodeljena 7. novembra 2013. Komisija v tej točki meni, da ne obstaja nobena povezava med podjetjem prejemnikom in družbo N. v smislu pojmov „partnerska podjetja“ ali „povezana podjetja“, kot sta opredeljena v členu 3(2) in (3), od prvega do tretjega pododstavka, Priloge k priporočilu o MPS, katerega besedilo je enako členu 3(2) in (3) Priloge I k Uredbi št. 651/2014. Prav tako meni, da glede na sodno prakso in njeno prakso odločanja v obravnavanem primeru ni izpolnjeno merilo o podjetjih, povezanih prek fizične osebe ali skupine fizičnih oseb, ki delujejo usklajeno, če se vsaj del njihovih dejavnosti izvaja na istem zadevnem trgu ali na sosednjih trgih v smislu člena 3(3), četrti in peti pododstavek, Priloge k temu priporočilu, katerega besedilo je enako besedilu člena 3(3), četrti in peti pododstavek, Priloge I k navedeni uredbi. Ker niso izkazane močne trgovinske povezave, zlasti v obliki prodajnih ali kupoprodajnih pogodb, skupnih dobaviteljev ali drugih poslovnih interesov, med podjetjem pridobiteljem na eni strani ter družbo N. in njenim glavnim delničarjem na drugi strani, navedenega podjetja in te družbe ni mogoče opredeliti kot podjetji, ki sta bili v času dodelitve zadevne pomoči povezani. Komisija, tako kot slovaški organi, na podlagi tega sklepa, da je to podjetje, skupaj z družbo N., MSP. V utemeljitev tega sklepanja izpodbijani sklep vsebuje razpredelnico, v kateri je navedeno skupno število zaposlenih, skupni promet in skupni letni poslovni izid podjetja prejemnika in družbe N. v letih od 2010 do 2015.

85 V zvezi s tem je treba spomniti, da v času dodelitve zadevne pomoči, in sicer 7. novembra 2013, dejansko ni obstajala več nobena strukturna povezava med podjetjem prejemnikom in družbo P., ki je vse svoje deleže v navedenem podjetju prenesla na družbo N. Kot trdi Komisija v skladu s sodno prakso (sodbi z dne 21. marca 2013, *Magdeburger Mühlenwerke*, C-129/12, EU:C:2013:200, točka 40, in z dne 6. julija 2017, *Nerea*, C-245/16, EU:C:2017:521, točki 32 in 33) opredelitev „datuma dodelitve pomoči“ iz člena 2, točka 28, Uredbe št. 651/2014 določa, da gre za datum, ko se zakonska pravica do prejema pomoči prenese na upravičenca na podlagi veljavnega nacionalnega pravnega režima. Kot izhaja iz točk od 45 do 47 izpodbijanega sklepa, je namreč na podlagi veljavnega slovaškega civilnega prava pogodba o dodelitvi nepovratnih sredstev, kot je ta, ki sta jo slovaška agencija za inovacije in energijo in podjetje prejemnik sklenila 29. oktobra 2013, začela veljati šele 7. novembra 2013, torej dan po tem, ko je bila objavljena v slovaškem centralnem registru pogodb. Zato je v tem primeru Komisija morala opraviti presojo, ali so slovaški organi pravilno menili, ali je bilo podjetje prejemnik 7. novembra 2013, na dan, ko ga je nadzorovala izključno družba N., MSP.

86 Vendar so kljub dejstvu, da je bil upošteveni datum za presojo statusa podjetja prejemnika kot MSP 7. november 2013, indici, ki jih je predložila tožeča stranka glede povezav med podjetjem prejemnikom in družbo P., ki je bila pravna prednica družbe N., lahko ustvarili dvome pri Komisiji v smislu člena 4(4) Uredbe 2015/1589 glede opredelitve podjetja prejemnika kot MSP v smislu Priloge I k Uredbi št. 651/2014 in zato glede obstoja nezakonite pomoči, ki ni združljiva z notranjim trgov.

87 V zvezi s tem je tožeča stranka utemeljeno uveljavljala člen 4 Priloge I k Uredbi št. 651/2014, ki je naslovljen „Podatki za določanje števila zaposlenih ter finančni zneski in referenčna obdobja“ in katerega besedilo je popolnoma enako besedilu člena 4 Priloge k priporočilu o MSP. Odstavka 1 in 2 tega člena določata:

„1. Podatki glede števila zaposlenih in finančnih zneskov so podatki, ki se navezujejo na zadnje potrjeno računovodsko obdobje in se izračunajo na letni osnovi. Podatki se upoštevajo od datuma zaključka poslovnih knjig. Višina prometa se izračuna brez davka na dodano vrednost (DDV) in drugih posrednih davkov.

2. Če podjetje na dan zaključka poslovnih knjig ugotovi, da je za preteklo leto preseglo zaposlitveni prag ali najvišje finančne vrednosti iz člena 2 ali da je padlo pod ta prag ali te vrednosti, izgubi ali pridobi status [MSP] samo, če se to ponovi v dveh zaporednih računovodskih obdobjih.“

- 88 Člen 4 Priloge I k Uredbi št. 651/2014 določa metodo izračuna, vezano na zadnjo potrjeno računovodsko obdobje, na letni osnovi, ki je namenjena določitvi obstoja treh sestavnih meril MSP, kot so navedena v členu 2(1) te priloge, in sicer število zaposlenih manj kot 250 oseb, največji letni promet 50 milijonov EUR in letna bilančna vsota, ki ne presega 43 milijonov EUR. Poleg tega med strankama ni sporno, da mora ob predpostavki obstoja povezanih podjetij v smislu člena 3(3) te priloge ta izračun zajemati upoštevne podatke vseh teh podjetij. Tako je v skladu s to zahtevo v točki 57(d), *in fine*, izpodbijanega sklepa navedena razpredelnica, v kateri so predstavljeni povezani podatki podjetja prejemnika in družbe N. v zvezi s tremi kumulativnimi in sestavnimi merili MSP, kot so navedena v členu 2(1) iste priloge, za leta od 2010 do 2015.
- 89 Komisija pa je na obravnavi ob sklicevanju na stran 14 „Priročnika za uporabo o opredelitvi pojma MSP“, kot ga je leta 2015 objavil Urad za publikacije Evropske unije (UP), izpodbijala, da bi se člen 4(2) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 uporabljal za spremembo lastnika podjetja, kot je ta, do katere je prišlo v obravnavanem primeru med družbama P. in N. glede podjetja prejemnika. V tem priročniku je med drugim navedeno, da se podobno pravilo iz Priloge k priporočilu o MSP „ne uporablja v primerih podjetij, ki presežejo zadevne pragove za MSP zaradi spremembe lastništva po združitvi ali prodaji“, in da je treba takšna podjetja „ocenjevati na podlagi njihove lastniške strukture na dan transakcije in ne na dan potrditve zadnjega računovodskega obdobja“. Tej ugotovitvi sledi sklicevanje na točko 1.1.3.1(6)(e) Sklepa Komisije z dne 18. decembra 2012 o sprejetju pravil za zagotovitev doslednega preverjanja obstoja in pravnega statusa ter poslovnih in finančnih sposobnosti udeležencev pri posrednih ukrepih, ki prejemajo podporo v obliki donacij v okviru sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti ter sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanj (2012/838/EU, Euratom) (UL 2012, L 359, str. 45), v katerem je v bistvu navedeno, da „to pravilo ne velja, če se MSP združi z ali ga prevzame večja skupina, saj MSP v tem primeru izgubi status nemudoma po sklenitvi posla“.
- 90 V zvezi s tem zadostuje navesti, da „Priročnik za uporabo o opredelitvi pojma MSP“, na katerega se izpodbijani sklep sicer ne sklicuje, ni pravno zavezujoče besedilo, ki bi lahko odstopalo ali zmanjšalo obseg zavezujočega pravila iz člena 4(2) Priloge I k Uredbi št. 651/2014. Prav tako „Izjava o omejitvi odgovornosti“ na drugi strani priročnika določa, da „je ta priročnik namenjen, da pokaže splošno usmeritev podjetnikom in drugim zainteresiranim strankam v okviru uporabe opredelitve MSP“, vendar da „pravno ni zavezujoč in nikakor ne zavezuje Komisije“, saj je priporočilo o MSP „edina avtentična referenca, na podlagi katere je mogoče določiti pogoje glede statusa MSP“. Sklicevanje na točko 1.1.3.1(6)(e) Sklepa 2012/938 ne more ovreči te presoje, saj se ta določba, katere področje uporabe je omejeno na izvajanje dejavnosti jedrskih raziskav in usposabljanja, v tem primeru ne uporablja. To trditev Komisije je treba zato zavrniti kot neutemeljeno.
- 91 Zato mora v tem primeru Komisija uporabiti člen 4(2) Priloge I k Uredbi št. 651/2014.
- 92 Vendar, prvič, niti iz pripomb slovaških organov, ki so bile vložene v spis, niti iz izpodbijanega sklepa, niti iz pisnih dokumentov Komisije med postopkom, tudi po natančnem pisnem vprašanju Splošnega sodišča v zvezi s tem, ne izhaja, katero je bilo v tem primeru potrjeno računovodsko leto, ki so ga ti organi upoštevali za izračun na letni osnovi na podlagi člena 2(1) Uredbe št. 651/2014 v povezavi s členom 3(3) in členom 4(2) Priloge I k tej uredbi. Drugič, v predstavitvi – v tem sklepu – povezanih podatkov podjetja prejemnika in družbe N. za leta od 2010 do 2012 ni upoštevano dejstvo, da je bilo med tem obdobjem in znatnim delom leta 2013 podjetje prejemnik pod nadzorom družbe P., katere podatki pa se niso upoštevali. Vsekakor je bilo v času dodelitve zadevne pomoči 7. novembra 2013 zadnje potrjeno računovodsko leto, za katero je bilo treba izvesti izračun na letni osnovi, leto 2012, med katerim je podjetje prejemnik nadzorovala izključno družba P., in ne družba N. Komisija je v odgovoru na pisna vprašanja Splošnega sodišča sicer potrdila, da se za uporabo člena 4(1) te priloge upošteva leto 2012.

- 93 Tudi pod predpostavko, da bi bilo v ta namen treba upoštevati leto 2013, tožeča stranka pravilno navaja, da je letni poslovni izid podjetja prejemnika nujno vseboval podatke iz obdobja, v katerem je imela njegove delnice še družba P., saj je bila sprememba delničarja v slovaški trgovski register vpisana šele 7. avgusta 2013 (glej točko 57(d), tretji pododstavek, izpodbijanega sklepa). Če bi bilo tako, za izpolnitev meril iz člena 2(1) Uredbe št. 651/2014 v povezavi s členom 4(1) in (2) Priloge I k tej uredbi in za pravilno določitev, ali je bilo podjetje prejemnik v času dodelitve zadevne pomoči MSP, ne bi zadostovalo, da se upoštevajo podatki matične družbe prevzemnice kot podjetja, ki je povezano s podjetjem prejemnikom in ki je prevzelo nadzor med upoštevним računovodskim obdobjem, ampak bi bilo treba upoštevati tudi podatke matične družbe odsvojiteljice, pod nadzorom katere je to podjetje izvajalo bistveni del svoje gospodarske dejavnosti v tem istem računovodskem letu. Vsaka druga razlaga bi namreč nasprotovala duhu člena 4(2) te priloge, s katerim se zagotavlja, da se pomoč dejansko dodeli MSP in da se opredelitev kot MSP ne obide zgolj zaradi formalnih razlogov (glej v tem smislu sodbo z dne 27. februarja 2014, HaTeFo, C-110/13, EU:C:2014:114, točka 33 in navedena sodna praksa).
- 94 Iz tega izhaja, da so v obravnavanem primeru slovaški organi in Komisija morali, prvič, natančno določiti potrjeno računovodsko obdobje in leto, upoštevni za skupni izračun podatkov „povezanih podjetij“ v smislu člena 2(1) Uredbe št. 651/2014 v povezavi s členom 4(2) Priloge I k tej uredbi, in drugič, natančno pojasniti, katero družbo oziroma družbe je v ta namen treba upoštevati. Poleg tega so na tej podlagi morali presojati, ali sta bila na podlagi člena 4(2) te priloge v dveh zaporednih računovodskih obdobjih praga, upoštevna za opredelitev podjetja prejemnika kot MSP, presežena.
- 95 Vendar kot je bilo navedeno v točkah 83 in 84 zgoraj, izpodbijani sklep v zvezi s tem nič ne določa, kar potrjuje pomanjkljivo preiskavo in preučitev upoštevni elementov v tem primeru. Poleg tega je pomanjkljiva skrbnost Komisije pri preiskavi položaja družb P. in N. ter njihovih direktorjev potrjena glede na informacije, ki so bile vložene v spis, in je ni mogoče utemeljiti s trditvijo, da se lahko ta institucija zanese – ne da bi imela dvome v smislu člena 4(4) Uredbe 2015/1589 – na informacije, ki so jih predložili slovaški organi, ker so imeli ti dolžnost lojalnega sodelovanja na podlagi člena 4(3) PEU.
- 96 Na prvem mestu, kot izhaja iz prilog A.21 in A.22 k tožbi, sta bila leta 2012 in 2013 izvršilni in upravni odbor podjetja prejemnika in družbe P. deloma in začasno sestavljena iz članov iste družine, katere član je bil v obeh odborih. V zvezi s tem se je kljub dokazom, ki jih je predložila tožeča stranka v upravnem postopku v zvezi s skupinami podjetij, ki jih vodi ta družina na Slovaškem, Komisija zanesla – ne da bi to dalje raziskovala – na pavšalne trditve slovaških organov, v skladu s katerimi, prvič, niso poznali delniške strukture družbe P., ker te informacije niso bile javno dostopne, in drugič, ta družinski član ni bil niti delničar niti član druge družbe s sedežem na Slovaškem v obdobju med 14. marcem in 31. decembrom 2012. Vsekakor, kot je bilo navedeno v točki 83 zgoraj, ti elementi v izpodbijanem sklepu niso bili niti navedeni niti se niso presojali. Nazadnje, v zvezi s tem Komisija ni mogla zgolj na kratko izraziti stališča glede položaja družbe P. v dopisu z dne 9. julija 2015, da bi ovrgla dvome v zvezi s tem in utemeljila, da je tožeča stranka dovolj poznala elemente, ki so Komisijo vodili k temu, da je tudi to družbo opredelila kot MSP.
- 97 Na drugem mestu, glede položaja družbe N. in zlasti glede njenega glavnega delničarja se je Komisija kljub dokazom, ki jih je predložila tožeča stranka v upravnem postopku, omejila na to, da je zaupala informacijam, ki so jih navedli slovaški organi, v točki 57(d), stran 16, sedemnajsta alineja, izpodbijanega sklepa, in pavšalno ugotovila, da „večina podjetij v katerih je bil [ta delničar] na položaju vodje, ni bila dejavnih na istem trgu kot [podjetje prejemnik]“. Vendar pa se ni dalje poglobljala v vprašanje, ali je družba L., v kateri je bil ta delničar predsednik izvršilnega odbora, dejansko dejaven na istem ali na sorodnem trgu v smislu člena 3(3), četrti in peti pododstavek, Priloge I k Uredbi št. 651/2014, čeprav so obstajali močni indici v tem smislu, tako da so nastali dvomi zlasti glede karte nahajališča Borský Peter, na kateri je jasno navedeno ime družbe L. kot lastnice kamnoloma, ki je blizu kamnolomov tožeče stranke in podjetja prejemnika.

98 Iz tega izhaja, da bi morala Komisija v zvezi s tem izkazati dvome v smislu člena 4(4) Uredbe št. 2015/1589.

99 Zato je treba sprejeti prvi očitek, ne da bi se bilo treba izreči o dopustnosti novega dokaznega predloga tožeče stranke glede poslovnih izidov podjetja prejemnika med letoma 2014 in 2018 (glej točko 15 zgoraj).

– *Drugi očitek: dodelitev zadevne pomoči na podlagi sheme pomoči*

100 Z drugim očitkom drugega dela drugega tožbenega razloga tožeča stranka v bistvu Komisiji očita, da ni preverila, ali je zadevna pomoč izpolnjevala merila, določena v zadevni shemi pomoči, zlasti merilo o inovativnosti naložbenega projekta. S tem želi dokazati, da je bila ta pomoč v resnici *ad hoc* pomoč, ki je bila dodeljena velikemu podjetju v smislu člena 6(3)(a) Uredbe št. 651/2014.

101 Komisija v glavnem odgovarja, da ni pristojna za ugotavljanje, ali so ukrepi, ki izpolnjujejo vse pogoje iz Uredbe št. 651/2014, nezdružljivi s to uredbo le zato, ker so ti ukrepi morebiti v nasprotju z dodatnimi merili iz nacionalnega prava. Ker inovativnost zadevne pomoči ni bila merilo iz te uredbe, naj ne bi bila relevantna za izjavo o skladnosti.

102 Ugotoviti je treba, da s tem očitkom ni mogoče uspeti, saj nobena določba Uredbe št. 651/2014 ne določa, da mora Komisija preveriti, ali je bila posamična pomoč dodeljena v skladu z merili dodelitve zadevne sheme pomoči, kar je v glavnem v pristojnosti nacionalnih organov in sodišč (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 6. julija 2017, Nerea, C-245/16, EU:C:2017:521, točki 35 in 37, ter sklepne predloge generalnega pravobranilca M. Camposa Sánchez-Bordone v zadevi Nerea, C-245/16, EU:C:2017:271, točke od 76 do 78). Niti člen 6(3)(a) te uredbe, za katerega tožeča stranka meni, da bi ga bilo treba uporabiti v tem primeru, ker je bilo podjetje prejemnik veliko podjetje, niti člen 14 iste uredbe ne določata take zahteve.

103 Zato je treba drugi očitek drugega dela drugega tožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.

Tretji del drugega tožbenega razloga: kršitev člena 108(2) PDEU v povezavi s členom 4(4) Uredbe 2015/1589

104 S tretjim delom drugega tožbenega razloga tožeča stranka trdi, da je bil kršen člen 108(2) PDEU v povezavi s členom 4(4) Uredbe 2015/1589, ker Komisija ni začela formalnega postopka preiskave kljub resnim težavam, ki jih je imela pri preučitvi zadevne pomoči.

105 Komisija meni, da ni nikoli naletela na resne težave glede združljivosti zadevne pomoči z notranjim trgov.

106 V zvezi s tem zadostuje ugotoviti, da je glede na to, da se sprejme prvi očitek drugega dela drugega tožbenega razloga zaradi obstoja dvomov v smislu člena 4(4) Uredbe 2015/1589 (glej točke od 81 do 99 zgoraj), katerega pojem ustreza pojmu resne težave (glej v tem smislu sodbo z dne 12. februarja 2008, BUPA in drugi/Komisija, T-289/03, EU:T:2008:29, točka 328), je treba sprejeti tudi tretji del drugega tožbenega razloga.

107 Zato je treba izpodbijani sklep razglasiti za ničen in tožbi v celoti ugoditi.

Stroški

108 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Ker Komisija ni uspela, se ji v skladu s predlogi tožeče stranke naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (tretji senat)

razsodilo:

- 1. Sklep Komisije C(2017) 5050 final z dne 20. julija 2017 o pomoči slovaškemu proizvajalcu kremenovega peska NAJPI a. s. (SA.38121 (2016/FC) – Slovaška) se razglasi za ničn.**
- 2. Evropski komisiji se naloži plačilo stroškov.**

Collins

Kreuschitz

Steinfatt

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourg, 9. septembra 2020.

Podpisi

Vsebina

Dejansko stanje	1
Postopek in predlogi strank	3
Pravo	4
Tožbena razloga za razglasitev ničnosti	4
Dopustnost	4
Vsebinska presoja	5
Prvi tožbeni razlog: kršitev člena 15(1) Uredbe 2015/1589 v povezavi s členom 4 iste uredbe	5
Prvi del drugega tožbenega razloga: kršitev člena 107(3)(a) PDEU	9
Drugi del drugega tožbenega razloga: kršitev člena 109 PDEU v povezavi s členom 58(1) in členom 6(3)(a) Uredbe št. 651/2014	12
– Prvi očitek: napačna opredelitev podjetja prejemnika kot MSP	12
– Drugi očitek: dodelitev zadevne pomoči na podlagi sheme pomoči	17
Tretji del drugega tožbenega razloga: kršitev člena 108(2) PDEU v povezavi s členom 4(4) Uredbe 2015/1589	17
Stroški	17